

ਮਗਾਲਵਾਰ, 4 ਜੂਨ 2024

ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲੜਾਈ

ਗਦੀ ਮਿਡਲਾ ਨੇ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਰਾਹੀਂ ਮਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਏਨਾ ਵਾਹਯਾਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਝੂਠ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੇਖੋ; ਇਕ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 13 ਤੋਂ 15 ਸੀਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੜ ਉਥੇ ਕਾਂਗਰਸ 9 ਸੀਟਾਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਐਲ ਜੇ ਪੀ ਨੂੰ 6 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੜ ਉਥੇ 5 ਰਹੀ ਹੈ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੋਟਰ ਦੋਵਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਲੱਗਭੱਗ ਇੱਕੋ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਵਿਧਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੋਟਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ। ਆਂਧਰਾ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜਗਨਮੋਹਨ ਰੈਡੀ ਦੀ ਵਾਈ ਐਸ ਆਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 55 ਤੋਂ 77 (ਲੱਗਭੱਗ ਅੱਧੀਆਂ) ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ 2 ਤੋਂ 4 ਸੀਟਾਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਬੀਜੇ ਡੀ ਨੂੰ 62 ਤੋਂ 80 (ਲੱਗਭੱਗ ਅੱਧੀਆਂ) ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ 0 ਤੋਂ 2 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਦਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅੰਦਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 400 ਪਾਰ ਪੁਚਾਉਣ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਘਾੜੇ ਨੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਤੇ ਆਂਧਰਾ ਵਿਚਲੀਆ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤਾਂ ਬੀਜੇ ਡੀ ਤੇ ਵਾਈ ਐਸ ਆਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਪਰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨੀਆਂ ਉਹ ਭੁਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਏਦਾਂ ਲਗਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਦੀ ਦੀ ਹਨੌਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਤੇ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਲਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ 33 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਨਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 33 ਫੀਸਦੀ ਘਟਾ ਕੇ 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਚੈਨਲ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਰਾਹੀਂ ਐਨ ਡੀ ਏ ਨੂੰ 415 ਸੀਟਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, 33 ਫੀਸਦੀ ਘਟਾਉਣ ਬਾਬਦ ਇਹ 277 ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਗਾਣਤ ਨੂੰ ਛਡ ਕ ਅਸਾ ਇਸ ਦ ਮਕਸਦ ਵਲ ਆਉਂਦਾ ਹਾ। ਇਸ
ਕਵਾਇਦ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹਰ ਹਾਲਤ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ
ਕਾਬਜ਼ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਜ਼ਿੱਦ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਚੌਂਠਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੜੀਆਂ ਹਨ।
'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਹੌਸਲਾ ਜਨਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ
ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲ ਜਨਤਾ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਬੁਢਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ
ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੋਲਾਂ ਦੇ ਪਰਦੇ ਹੇਠ ਕਾਊਂਟਿਗ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ
ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਲੱਭਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਹਮਸ਼ਾ ਇਹ ਸਮਝ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਦਾ-ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਜੜ੍ਹਾ ਕਿਸ ਹਾਲਤ
ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਗੁਜਰਾਤ
ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਜੋੜੀ ਨੇ ਏਨੇ ਗੁਨਾਹ ਕੀਤੇ
ਹਨ ਕਿ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਇਹ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵਾਂਗ ਜੀਵਨ ਕੱਟ
ਸਕਣਗੇ, ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਮੌਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਲਈ ਜਿਉਣ-ਮਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।
ਮੌਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ,
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ। ਸੱਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਰਮਿਕ ਪਾਰੰਡਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਜਮਾਤ ਹੈ, ਜੋ
ਆਪਣਾ ਭਲਾ ਦੇਖਣ ਦੇ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

4 ਜੁਨ ਦਾ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਹੇਠ ਜੇਕਰ ਮੌਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਸਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਫਤਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਅਗਰ ਲੋਕ ਫਤਵੇ ਨੂੰ ਸੱਤਾਪਾਰੀ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਖਰੀ ਰਾਹ ਸੜਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਲ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤੀਪੁਰਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲੜਾਈ ਸਮਝ ਕੇ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 7 ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੁਣਾਵੀ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੰਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲੀ ਸੁਣ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੜਾਵ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ 57 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਵੇਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣੇ ਵੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 57 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵੀ ਸ਼ੁਆਰ ਸਨ। ਤਸੀਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਣਪ, ਸੱਘੜਤਾ ਅਤੇ ਲਗਨ ਸਦਕਾ ਇਹ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ-ਪੂਰਵਕ ਸੰਪਣ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਾਧੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੋਣ

ਜਿਕਰਯੋਗ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਥੀਆਂਪਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ 'ਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਗਈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੜੇ ਹੀ ਅਫਸੋਸ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅੱਧ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਜਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਤਵੱਕੋ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਥਾਨਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਿਤ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸੁੜੇ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਵੱਲ ਪਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਜੋ ਖਾਮ ਲੈਣ ਦੀ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ, ਪਿੰਟ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੁਸਰੇ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਚਿੱਕੜ ਉਛਾਲੀ ਅਤੇ ਜਾਪਦੇ ਵਿਕਾਸਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਆਪਾ ਤੋਂ ਤੋਂ ਜਾਪਾ ਆਪੇ

-संस हिन्दूपत्री

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ-ਮਖੀ ਸਿਆਸੀ, ਜਥੇਬੰਦਕ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਕਾਵ

ਨਿਵਾਣਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ
ਵੀ ਅਗਾਂਹ ਲੰਘ ਕੇ ਦੁੱਖ
ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ
ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਰਿੱਖ ਲਈ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਦੇ ਵਿਅੰਗ, ਵਿਰਧੀਆਂ ਦੀ
ਮਿਹਣੇ ਸ਼ੁਨ ਕੇ ਤਾਜ਼ੀਆਂ, ਫਿਲ੍ਹਾ
ਹਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਲੇਟ-ਪੋਟ ਹੁੰਦੇ
। ਇਸ ਸਭ ਕਥ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ
ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ-ਆਪ

A black and white portrait of a man with a dark beard and mustache. He is wearing a dark turban and a light-colored shirt underneath a dark jacket. The photo is set within a white border.

ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਾਲ

ਨਤੀਜੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਆਪਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਾਪਨ ਮਾਮਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਿੰਚਿੰਗ ਜੋ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਹਨ, ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਚੌਣ ਪ੍ਰਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੌਕੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ

A portrait of a bearded Sikh man wearing a yellow turban and glasses, holding an open book.

ਨੇਂਆ ਤੇ ਸਾਦਾ ਪੰਗਲਵਾੜੇ ਦੇ ਸਨ ਆਪਣੀ

ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਬਚਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਾਣੀ ਜ਼ਖ਼ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਨਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਪ੍ਰਵਾਰ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਆਕਰਮਣ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬੇਖ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ 'ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਉਪਾਖਾਨ' ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਗਤ ਜੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਪਿ

ਕ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹਵਗਾ ਕਿ ਦਵਾ ਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਭੋਖ ਚਾਰ ਜੂਨ
ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ
ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਭਾਗ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਦ 'ਚ
ਵੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਹੇਠ ਇਹ ਚੌਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੀ
ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਾਧੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਗੁਣਾਂ
ਵੱਡਾ ਸਮਝਦੇ ਸਨ।

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿਖ ਜਾ ਅਵਾਗੁਡਾ, ਇਨਮਾ ਜਾ
 ਮਸ਼ਹੂਰੀਆਂ ਖਾਤਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਸਨ
 ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣਾ
 ਧਰਮ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੇਗਰਾ
 ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 24 ਸਾਲ ਬਿਤਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਕੀਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕੋਨੇ-
 ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਜੀ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ
 ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਥਾਹ ਜਿਆਨ
 ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ
 ਉੱਤੇ ਫਿਰਦਿਆਂ ‘ਮਾਸਟਰ ਆਫ ਪੀਪਲਜ਼ ਸਰਵਿਸ’
 ਦੀ ਸੰਖੇ ਦੇ ਹਨ।

ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਯਤੀਮਾਂ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਅਪਾਹਜਾਂ, ਰੋਗੀਆਂ, ਬੁੱਝਿਆਂ, ਬੇਅਸ਼ਰਿਆਂ ਦਾ ਆਸਰਾ, ਮਸੀਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ ਦੇ ਪਿੰਗਲਵਾੜੇ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਅੱਜ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਅੰਤ 5 ਅਗਸਤ, 1992 ਈ: ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਗਾਜੇ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪੁੱਤਰੀ ਫਾ: ਬੀਬੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਸੁਰੱਖੀ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ ਫੈਲਦੀ ਰਹੇਗੀ, ਐਸੇ ਯੁੱਗ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਲਾਮ।

ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼

ਸਭਾ ਦ ਅਛ ਨਤੀਜਾਂ ਤੇ ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਸ਼ੈਮਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਿਟੀ ਕਰਕੇ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕਿਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੌੜਾਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਚ ਹੀ ਸ਼ੈਮਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸਾਨ ਜੱਬੇਂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰੀ ਦੇ ਨੇਤੁਆਂ ਅਤੇ ਸੀਵਿਦਾਰਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਫੁਣ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਯਾਥ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਜੱਬੇਂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਜਾ ਤਿਆਂ। ਜ਼ਿਆਦਾਤ ਗੁਲਤਿਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਲੁਪ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਸ਼ੈਮਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਿਟੀ ਕਰਕੇ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕਿਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੌੜਾਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਚ ਹੀ ਸ਼ੈਮਲੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸਾਨ ਜੱਬੇਂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰੀ ਦੇ ਨੇਤੁਆਂ ਅਤੇ ਸੀਵਿਦਾਰਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਫੁਣ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੂ ਕਿਉਂ ਪਾਇਆ ਮਾਮੂ ਦੁਲਗੜਨ ਦੁ ਤੁਹਾਡਾ ਰਾਮੁ
ਅੱਮੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ
ਧਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਖਰਾਂ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।
ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਕਰ ਭਾਜਪਾ ਇੱਕ-ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੂਜੇ
ਤੁ ਆ ਕੇ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਾ ਕਰ ਜਾਂਦੀ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ
ਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਘਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ
ਹੋਂਗੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਲੋਕ ਅਸਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ
ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਸ
ਤੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਕੁਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ
ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

